

بررسی چگونگی اثر طرح های خودجوش در سرزندگی فضای شهری نمونه موردی: بوستان سرو بهشهر

جمیلا پیشه ور^{۱*}، سبحان هاشم زاده^۲، شکیبا پیشه ور^۳

- ۱- کارشناس ارشد معماری مسکن دانشگاه علم و صنعت ایران j.pishevvar_65@yahoo.com
۲- کارشناس عمران دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل sobhanhashemzade@yahoo.com
۳- دانشجوی کارشناسی شهرسازی دانشگاه پیام نور ساری shakibapishevvar@ymail.com

چکیده

رویکرد انسانی که مبتنی بر شناخت انگیزش ها و نیازهای انسانی است از دغدغه های نو در زمینه معماری و شهرسازی می باشد. تاکید بر ارزشهای مورد قبول مردم به جای عوامل کالبدی در سامان دهی و ایجاد سرزندگی فضای زندگیشان عامل مهمی است که مورد بی توجهی قرارگرفته است. توجه به نقش خواست های انسانی در توسعه زندگی جمعی آنها، سبب آرایه الگوهای مناسب در جهت توسعه پایدار کالبدی، فرهنگی، زیست محیطی و اقتصادی می گردد.

مقاله حاضر در راستای ارتقای کیفیت فضاهای شهری، به دنبال تبیین نحوه ی تاثیر حضور مردم به عنوان عناصر هویت بخش به فضا و مداخله ی مردم در کالبد و به تبع آن پروراندن روح فضا صورت گرفته است.

در این تحقیق نحوه ی تاثیر گذاری نظر کاربران فضا در امر ساماندهی محیط شهری و تبدیل آن به فضایی سرزنده، مورد پرسش و مطالعه قرار گرفته و در عین حال سعی شده تا با کمک فکری و عملی افراد استفاده کننده از این فضا، به عنوان راهکار، در جهت پویایی هر چه بیشتر بوستان سرو به عنوان نمونه موردی گامی برداشته شود.

واژه های کلیدی: مردم، هویت بخش، سرزندگی، بوستان

۱- مقدمه و طرح مساله

ابعاد فضاهای شهری شامل کالبد و روح فضا می باشد که کالبد آن را عموماً معماران و طراحان شهری طراحی کرده و روح فضا را افراد استفاده کننده از آن می سازند. شهروند به عنوان عنصر اصلی سازنده ی فضا محسوب می گردد که فضای شهری برای او طراحی شده و با حضور او شکل و معنی می پذیرد. عدم حضور شهروندان در روند طراحی و عدم وجود فرایند روانشناسی محیطی و نظر خواهی از افراد عادی در فرایند طراحی، موجب عدم رضایت استفاده کنندگان و عدم پویایی آن فضا خواهد شد.

به طور معمول، در حوزه برنامه ریزی و طراحی شهری، خواست های مردم غایب است و برنامه ریزان و طراحان در بسیاری مواقع بدون در نظر گرفتن نقطه نظرات مردم برای آنها تصمیم گیری می کنند. (Handi and Goethert, 1997; Wates, 1996)

رویکرد انسانی به طراحی شهری، توجه به نیاز های مشترک مردم در بستر زمان را در جهت توسعه پایدار فضاهای شهری در فرهنگ ها و اقلیم های متفاوت سرلوحه اقدامات خویش قرار می دهد. توجه برنامه ریزان و طراحان شهری به نقش خواست های انسانی در توسعه زندگی جمعی آنها را قادر می سازد تا در جهت توسعه پایدار کالبدی،